

Sygn. akt III RC 49/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 grudnia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Świnoujściu III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Wioletta Paprotna

Protokolant: Kamila Sienkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 05 grudnia 2016 r. w Świnoujściu na rozprawie

sprawy z powództwa Z. G.

przeciwko D. G.

o ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego

I. Oddała powództwo.

II. Kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt III RC 49/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 30 marca 2016r. powód Z. G., reprezentowany przez radcę prawnego K. K. wniósł o uchylenie obowiązku alimentacyjnego orzeczonego wyrokiem (...) z dnia 7 grudnia 2006r., w sprawie o sygnaturze (...) zmienionego wyrokiem(...) z dnia 8 sierpnia 2008r., sygn. akt III RC 254/08, uprawomocnionego dnia 12.12.2008r. W przypadku nie uwzględnienia powyższego roszczenia, powód wniósł o zmianę treści obowiązku alimentacyjnego wymienionego wyżej, poprzez zmniejszenie kwoty alimentów z 350 zł do 100 zł płatnych z góry do 15-go dnia każdego miesiąca, wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat. Powód wniósł również o orzeczenie w przedmiocie uchylenia, względnie zmiany treści obowiązku alimentacyjnego od daty złożenia niniejszego pozwu oraz zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. W uzasadnieniu powód wskazał, że obecnie toczy się wobec niego postępowanie egzekucyjne prowadzone przez Komornika Sądowego przy(...) R. J., a zadłużenie wobec pozwanej na dzień 19.02.2016r. wynosi 6.866,69 zł z tytułu należności głównej, 53,47 zł odsetek ustawowych oraz 1.286,57 zł tytułem opłaty egzekucyjnej. W ocenie powoda nastąpiła istotna zmiana stosunków uzasadniająca uchylenie, względnie zmianę treści obowiązku alimentacyjnego. Podniósł, iż nie wstąpił w nowy związek małżeński, natomiast pozostaje w konkubinacie z E. H.. Wskazał, iż pracuje na umowę zlecenie w firmie (...) sp.j. za wynagrodzeniem 160 zł miesięcznie. Z uwagi na znaczącą zmianę istniejących stosunków stron, zasadne w ocenie powoda orzeczenie zgodnie z żądaniem zawartym w pozwie. Z. G. podniósł, iż obecnie nie posiada żadnej wiedzy na temat sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej pozwanej.(pozew – k.2-5).

W odpowiedzi na pozew złożony dnia 14.06.2016r., pozwana D. G. wniosła o oddalenie powództwa, zasądzenie od powoda kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazała, że na mocy wyroku wydanego przez (...) w dniu 7 grudnia 2006r., w sprawie o sygnaturze (...) orzeczono rozwód z winy Z. G. oraz zasądzono alimenty na rzecz D. G.. Wyrok ten w przedmiocie wysokości renty alimentacyjnej został zmieniony orzeczeniem (...)z dnia 8 sierpnia 2008r.,(...), uprawomocnionego dnia 12.12.2008r., ustalając kwotę alimentów na 350 zł miesięcznie. Pozwana wskazała, że wnosi o oddalenie żądania powoda, z uwagi na jej trudną sytuację materialną oraz bardzo zły stan zdrowia. Wskazała, iż od czasu ostatniego orzekania o alimentach w jej sytuacji, nie nastąpiła istotna zmiana stosunków, która spowodowałaby

polepszenie jej sytuacji materialnej, że powód, jest winny rozkładu pożycia małżeńskiego stron, spowodował istotne pogorszenie jej sytuacji życiowej i domaga się dalszego utrzymania orzeczonych alimentów na jej rzecz. Pozwana podniosła, że od momentu ostatniego orzeczenia sądu w przedmiotowej sprawie, jej sytuacja materialna uległa pogorszeniu. Powód płaci rentę alimentacyjną nieregularnie i w kwotach niższych niż orzeczona. Środki te są dalece niewystarczające w ocenie pozwanej i nie pozwalają, na pokrycie bieżących kosztów bytowych i kosztów leczenia oraz lekarstw. Wskazała, że otrzymuje nieregularnie drobną pomoc od syna. D. G. wskazała, że w związku z przewlekłymi chorobami na które od wielu lat cierpi, nie jest w stanie podjąć zatrudnienia. Orzeczenie o niepełnosprawności pozwanej, zostało przyznane na czas określony i upłynęło w maju 2016r. Pozwanej odmówiono przyznania renty inwalidzkiej. Wskazała, iż ponosi opłaty miesięczne za mieszkanie w kwocie 370 zł, w tym koszty eksploatacji 246,53 zł i energii elektrycznej 120 zł. Pozwana podała, że zakup leków jest znacznym obciążeniem w budżecie miesięcznym. Podniosła również, że Prezydent Miasta Ś. z uwagi na jej trudną sytuację finansową, przyznał jej dodatek mieszkaniowy w kwocie 179,97 zł. Pozwana wskazała, że powód, który posiada przygotowanie zawodowe w wielu rzemiosłach, celowo uchyla się od podjęcia pracy, powodując w ten sposób rosnące zadłużenie u komornika. (odpowiedź na pozew – k.30, 47-50).

Na rozprawach w dniach 20 października 2016r. i 5 grudnia 2016r., pełnomocnik powoda oświadczył, że podtrzymuje pozew, precyzując, że wnosi o uchylenie alimentów. Pozwana oświadczyła, że wnosi jak w odpowiedzi na pozew – o oddalenie powództwa. (protokół z rozprawy z dnia 20.10.2016r. i 05.12.2016r. – k.78-83,114-115).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

(...) w wyroku z dnia 7 grudnia 2006r. (...)rozwiązał małżeństwo stron przez rozwód z winy powoda oraz zasądził na rzecz pozwanej alimenty w kwocie 200 zł miesięcznie. Strony ze związku mają dorosłego syna, który jeździ na taksówce, ma wykształcenie wyższe i pomaga pozwanej finansowo.

(...) wyrokiem z dnia 8 sierpnia 2008r. podwyższył alimenty na rzecz pozwanej do kwoty 350 zł, sygn.(...)

Powód w czasie ostatniego orzeczenia w sprawie o alimenty miał 53 lat, z zawodu jest elektromechanikiem. Był w związku konkubenckim i mieszkał u nowej partnerki. Pracował w Ośrodku Sportu i Rekreacji w Ś. jako konserwator a jego partnerka jako sprzątaczką. Spłacał pożyczkę z pracy w kwocie 3000zł, zaciągniętą na cele bieżące. Zakupił sobie wówczas samochód marki C. za kwotę 1000zł. Po rozwodzie nie było dokonanego podziału majątku. Majątkiem było mieszkanie, w którym mieszkały strony.

Pozwana w poprzednim okresie miała 52 lata, z zawodu jest ślusarzem mechanikiem. Z MOPRu otrzymywała pomoc kwotę 200zł i od syna 70 zł. Mieszkała z synem, rachunki opłacali po połowie. Nie otrzymywała renty socjalnej. Płaciła rachunki za gaz w kwocie 144zł za 4 miesiące, czynsz 280zł, prąd 96 zł za 2 miesiące. Wówczas chorowała i miała orzeczenie o niepełnosprawności od dnia 1 czerwca 2004r. do 2009r. z powodu depresji. Wymagała zatrudnienia na odpowiednio przystosowanym stanowisku pracy. Nie wykupiła dwupokojowego mieszkania zakładowego, w którym mieszkała z synem. Mieszkanie otrzymała ze swojego zakładu pracy. Nie pracowała wówczas. Otrzymywała z (...) zasiłek stały od marca 2007 do 31 marca 2009r. w kwocie 207zł.

Dowód: decyzja -k. 10, orzeczenie -k. 11, wysłuchanie powoda -k. 41- pozwanej -k. 40, wyrok k. 42, rachunki -k. 7-8, (akta(...), wyrok z uzasadnieniem -k. 51-67,

Obecnie powód wykonuje pracę dla Zakładu Usług Ochrony Osób i Mienia 'Konwój – (...). j. na telefon w konwoju i miesięcznie może zarobić 160 zł netto, co potrąca mu komornik na alimenty. Wyprowadzając się z mieszkania nic ze sobą nie zabrał, wszystko zostawił pozwanej. Obecnie powód twierdzi, iż jego możliwości majątkowe i zarobkowe się zmniejszyły, gdyż nie ma pracy. Jest zarejestrowany, jako bezrobotny od roku 2009. Pracował na umowę zlecenie jako palacz, konserwator, recepcjonista i zarabiał 800 zł.

Obecnie nadal mieszka u swojej partnerki, która pracuje na pływalni, jako sprzętowa i zarabia 1720zł netto. Obecnie jest na utrzymaniu swojej partnerki. Posiada zadłużenia w Kasie S. w kwocie 2000 zł, bo brał kredyt na życie. Pozwany

nie wiem w jakiej sytuacji jest pozwana, nie utrzymuje z nią żadnego kontaktu. Powód jest chory na zapalenie żył. Bierze zastrzyki w brzuch i żel do smarowania. Obecnie za leki zapłacił 80 zł. Nie korzysta z pomocy (...)u.

U komornika mam zaległość wysokości około 6000zł do 7000 zł. Składał swoje CV do domów wczasowych i nie dostał odpowiedzi. W swoim zawodzie nie pracuje, bo nie mam odnowionych uprawnień, które co 5 lat trzeba odnawiać i które kosztują około 1000 zł. Twierdzi, że nastąpiło u niego znaczne pogorszenie sytuacji. Nie wiem zaś, czy pozwana jest w lepszej sytuacji. Za nim stracił pracę to pracował w hotelu, w szkole. Samochód, który wcześniej miał to sprzedał w 2008 roku. Ostatnio szukał pracy w (...). Ostatnio dostał z Urzędu Pracy ofertę pracy z firmy (...) przy sprzątanii ulic, ale odmówił, bo twierdzi, iż jest ona za ciężka dla niego.

Pozwany z pracy na telefon w lutym 2016r. otrzymał kwotę 160 zł za konwój, we wrześniu 160 zł, w październiku 160,13 zł.

Koszty utrzymania mieszkania konkubiny, gdzie razem mieszkają wynoszą : gaz 36,87zł, prąd 47,93zł, cyfra 49,90zł, abonament 21,50zł, czynsz 572zł, telefon 91,25zł.

Powód w roku 2010 uzyskał dochód – 14.279,70 zł, w roku 2011- 9818,43 zł, w 2012r. – 12.045,24 zł, 2013r. – 12.045,24 zł, 2014r. 4258,21zł, 2015r. – 2116,20 zł.

Powód w dniu 30.10.2015r. miał wykonane zdjęcie kręgosłupa – odcinek L-S i stwierdzono wyglądzenie fizjologiczne krzywizny odcinka L-S.

Dowód: rachunek - k. 12,72, 13, 104, dowody opłat -k. 14-15,75-77,106-108, pismo z e urzędu skarbowego -k. 27, wezwanie -k. 73, dokumentacja lekarska -k. 74, 99-101, wyjaśnienia powoda - k. 79-80, faktura -k. 101-103, zaświadczenie - k. 105, 109,

Obecnie pozwana ma lat 60. Alimentów od powoda potrzebuje na utrzymanie. Nie osiąga żadnych dochodów. W utrzymaniu nadal pomaga jej syn. Wcześniej korzystała z pomocy (...)u. Obecnie w maju 2016r. skończyło się orzeczenie o niezdolności do pracy.

W czerwcu 2015r. zamieniła mieszkanie (...) pokojowe na IV piętrze przy ul. (...) na kawalerkę na parterze przy ul. (...). Mieszkanie przy ul. (...) wykupiła ponad 6 lat temu, za które zapłacił syn. Swoje mieszkanie sprzedała za kwotę 180 000 zł, a kawalerkę kupiła za kwotę 120 000 zł do remontu z pozostałej kwoty wykonała remont.

W czasie trwania związku małżeńskiego pracowała jako sprzedawca. W czasie rozvodu już nie pracowała, bo straciła pracę w ramach redukcji.

Miesięcznie ponosi koszty utrzymania mieszkania wynosi: czynsz 246,53 zł a opłaca 70 zł, a pozostałą kwotę ma dofinansowaną z miasta w postaci dodatku mieszkaniowego kwocie 179,97 zł (na okres od 01.06.2016r do 30.11.2016r.), prąd 120-130 zł co dwa miesiące. Obiady je u syna. W czerwcu 2016r. na leki wydała 67,89 zł.

Syn jeździ na taksówce, cały czas jej pomaga w utrzymaniu, miesięcznie otrzymuje od niego do 400 zł.

Nie jest zdrowa. Ma problemy z kręgosłupem. Jest po operacji kręgosłupa w roku 2009. Wymaga stałego leczenia farmakologicznego i intensywnej rehabilitacji ruchowej. Ma problem z woreczkiem żółciowym, problemy ginekologiczne. Miesięcznie na stałe leki wydaje w granicach 70 zł. Ostatnio miała porażenie nerwu policzkowego.

W dniu 22.09.2016r. miała wykonany rezonans magnetyczny.

Twierdzi, iż powód na umowach zlecenia ma inne kwotę wynagrodzenia, a do ręki ma więcej ma płacone. Nie korzysta z pomocy (...)u.

Pozwana w roku 2010 uzyskał dochód 15.634zł, 2011r. -1.215,01 zł.

Dowód: - pismo z urzędu skarbowego - k. 27 , decyzja - k. 31, wysokość opłat -k. 32, faktura -k. 33, zaświadczenie lekarskie, wyniki badań - k. 35-45, 91-92, orzeczenie - k. 90, - wyjaśnienia pozwanej - k. 80 -82;

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo wysunięte przez powoda nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią przepisu art. 60 § 2 k.r.o. „ jeżeli jeden z małżonków został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia, a rozwód pociąga za sobą istotne pogorszenie sytuacji materialnej małżonka niewinnego, sąd na żądanie małżonka niewinnego może orzec, że małżonek wyłącznie winny obowiązany jest przyczynić się w odpowiednim zakresie do zaspokajania usprawiedliwionych potrzeb małżonka niewinnego, chociażby ten nie znajdował się w niedostatku”. Obowiązek alimentowania małżonka rozwiedzionego wygasa co do zasady w razie zawarcia przez małżonka uprawnionego z tytułu alimentów nowego małżeństwa, a w sytuacji, gdy zobowiązanym do dostarczania środków utrzymania jest małżonek, który nie został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia małżeńskiego, obowiązek ten wygasa z upływem 5 lat od orzeczenia rozwodu, chyba że ze względu na wyjątkowe okoliczności sąd na żądanie uprawnionego małżonka, przedłuży wymieniony termin pięcioletni (art. 60 § 3 k.r.o.).

Z treści art. 61 k.r.o. wynika, iż z zastrzeżeniem przepisu artykułu poprzedzającego do obowiązku dostarczenia środków utrzymania przez jednego z małżonków rozwiedzionych drugiemu stosuje się odpowiednio przepisy o obowiązku alimentacyjnym między krewnymi. Zgodnie zaś z art. 138 kro w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Zakres świadczeń alimentacyjnych wobec małżonka niewinnego zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.

Istotnym w sprawie jest, iż w przypadku alimentów zasądzonych przez sąd podstawa powództwa z art. 138 kro może być tylko taka zmiana stosunków, o ile zmiana taka nastąpiła po uprawomocnieniu się wyroku, w którym zasądzono na rzecz uprawnionej osoby alimenty. Żądaniu uchylenia alimentów może uzasadniać jedynie zmiana stosunków polegająca na całkowitym ustaniu możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego, bądź na uzyskaniu przez uprawnionego zdolności do samodzielnego utrzymania się. Obowiązek alimentacyjny między małżonkami rozwiedzionymi wygasa w wypadku, gdy ustaje obowiązek alimentacyjny między krewnymi w szczególności w razie śmierci małżonka a także zawarcia przez uprawnionego małżonka nowego związku małżeńskiego art. 60 § 3 kro.

Ustalając przesłanki do uchylenia obowiązku alimentacyjnego powoda wobec pozwanej należy wziąć pod uwagę okoliczności na jakie powołuje się powód, a mianowicie zmiany jakie nastąpiły w jego sytuacji i sytuacji pozwanej od czasu, gdy w wyroku sąd zasądził na rzecz pozwanej alimenty.

W przedmiotowej sprawie mamy do czynienia z sytuacją, kiedy to małżeństwo stron zostało rozwiązane przez rozwód z wyłącznej winy powoda. Powoda obciążał zatem ciężar dowodu (art. 6 k.c.) w zakresie wykazania przesłanki w postaci istotnego pogorszenia się jego sytuacji materialnej po rozwodzie oraz w zakresie tego, że zgłoszone przez niego żądanie jest uzasadnione w świetle możliwości zarobkowych pozwanej. Powód powołał się na dwie okoliczności przemawiające za uchyleniem obowiązku alimentacyjnego wobec pozwanej, że toczy się postępowanie egzekucyjne wobec niego oraz, że nie wstąpił w nowy związek małżeński. Powód nie wykazał, że zaszły zmiany w jego sytuacji, które spowodowałyby brak przesłanek z art. 60§2 k.r.o., który jest źródłem jego obowiązku alimentacyjnego wobec pozwanej.

W ocenie Sądu powód nie wykazał, że od czasu orzeczenia w sprawie alimentów nastąpiło istotne pogorszenie jego sytuacji materialnej.

Sąd nie dał wiary w zakresie zeznaniom powoda, iż zarabia tylko kwotę 160 zł pracując na telefon. Wskazał powód, że od 2009r. jest bezrobotny, co świadczy o tym, że osiąga większe dochody niż deklaruje, bo niewiarygodne jest to, by partnerka obecna powoda utrzymywała go od 8 lat, przy przyjęciu, iż zarabia ona 1700zł netto a koszty utrzymania mieszkania ponoszą za prąd 47,11zł, cyfra 39,90zł, abonament 21,50zł, czynsz 572zł, czyli łącznie 680,51zł, czyli na utrzymanie siebie mają ponad 1000zł. Nadto wskazać należy, iż powód pracuje mimo, że jest zarejestrowany jako

bezrobotny i tak w roku 2010 uzyskał dochód – 14.279,70 zł, w roku 2011- 9818,43 zł, w 2012r. – 12.045,24 zł, 2013r. – 12.045,24 zł, 2014r. - 4258,21zł, 2015r. – 2116,20 zł . Nadto ma zadłużenie u komornika, co też może świadczyć , iż na zleceniu ma niższą kwotę, by komornik nie zajął mu rzeczywiście osiągniętych większych dochodów.

Podał też, iż z urzędu pracy nie dostała żadnej oferty, podczas gdy obecnie urząd pracy na stronie internetowej umieszcza oferty pracy i osoba sama szuka sobie pracy. Nadto wskazać trzeba, iż miał ofertę pracy jednak jak twierdzi za ciężką , co też świadczy, że nie przyjął tej oferty pracy , bo wykonuje inną pracę.

Zdaniem Sądu samo jedynie porównanie obecnej sytuacji stron, biorąc pod uwagę okoliczności, iż powód pracuje na zlecenie co miesiąc mimo, iż na zleceniu ma kwotę ponad 160 zł a wcześniej zarabiał więcej to i tak jest w lepszej sytuacji finansowej od pozwanej, bo pracuje a pozwana nie pracuje.

W ocenie sądu nie nastąpiło pogorszenie istotne jego sytuacji albowiem ma środki na utrzymanie, ponadto jest on osobą zdrową, mimo schorzeń jeśli nadal wykonuje pracę na w konwoju.

Analizując koszty utrzymania pozwanej sąd ustalił, iż sytuacja pozwanej nie poprawiała się , nadal jest w trudnej sytuacji finansowej mimo, iż zamieniła mieszkanie, to otrzymuje dodatek mieszkaniowy oraz pomoc od syna, nie pracuje, co świadczy, iż jej sytuacja nie poprawiała się. Wskazać należy, iż stopa życiowa pozwanej zawsze po rozwodzie ulegnie obniżeniu , a aktualnie może ona zaspakajać swoje potrzeby dzięki ze wsparcia syna. Zaś podkreślić należy, iż obowiązek alimentacyjny w pierwszej kolejności obciąża powoda nie zaś choćby samodzielnie finansowego dziecka stron.

Nie może ulegać wątpliwość, że gdyby małżonkowie zamieszkiwali wspólnie i wspólnie prowadzili gospodarstwo domowe łącząc swe dochody , to sytuacja pozwanej byłaby lepsza niż po orzeczeniu rozwodu.

Rozpatrując niniejszą sprawę Sąd oparł się na dokumentach przedłożonych przez strony, sporządzonych w przepisanej formie i przez kompetentne organy, tym samym korzystających z domniemania prawdziwości oraz na wyjaśnieniach stron. W sferze sporu pozostaje ocena wiarygodności wyjaśnień pozwanej .

Jeśli chodzi o sytuację powoda od czasu sprawy o alimenty to pod względem rodzinnym i mieszkaniowy nie uległa ona żadnej zmianie, albowiem nadal mieszka z partnerką. Nadto powód nie udowodnił, iż nastąpiło pogorszenie stanu zdrowia i wpływało na zwiększenie jego wydatków, czy też zmniejszenie się jego możliwości zarobkowych.

Analizując sytuację pozwanej i porównując ją do poprzedniego okresu w pierwszej kolejności należy się odnieść do kwoty, którą otrzymała ze sprzedaży mieszkania. Jest to jej majątek, którego dorobiła się przez wiele lat trwania małżeństwa jednak przy wykupie mieszkania pomógł jej syn, który go sfinansował w całości. Biorąc jednocześnie pod uwagę skromne środki finansowe pozwanej, należy je uznać za w pełni wiarygodne.

Pozwana mieszka sama. Nadal pomaga jej w utrzymaniu syn.

W wyroku z dnia 7 maja 1998 r. w sprawie III CKN 186/98 Sąd Najwyższy stwierdził: „ Przesłanką rozszerzonego obowiązku alimentacyjnego małżonka ponoszącego wyłączną winę rozkładu pożycia jest ustalenie, że rozwód pociąga za sobą istotne pogorszenie sytuacji materialnej małżonka niewinnego, nie mające jednak cech niedostatku. Ocena, czy nastąpiło takie pogorszenie, zależy od porównania sytuacji, w jakiej niewinny małżonek znalazł się wskutek orzeczenia rozwodu, z sytuacją, w jakiej znajdowałby się, gdyby rozwodu nie orzeczono i gdyby pożycie małżonków funkcjonowało prawidłowo” /LEX nr 83804/.

Porównując sytuację małżonków jaka istnieje aktualnie oraz jak wyglądałaby ich sytuacja, gdyby ich pożycie funkcjonowało prawidłowo, należy stwierdzić, iż nadal istnieją te same przesłanki wskazujące, że sytuacja pozwanej byłaby znacznie lepsza, gdyby mieszkała i żyła razem z mężem, jednocześnie nie zaistniały takie zmiany w sytuacji stron, które przemawiałyby za uchyleniem obowiązku alimentacyjnego.

W ocenie Sadu powód nie utracił możliwości zarobkowych a pozwana nie uzyskała możliwości samodzielnego zaspakajania wszystkich swoich potrzeb na poziomie na jakim funkcjonowałyby ona w małżeństwie.

Mając na uwadze powyższe okoliczności na podstawie powołanych przepisów Sąd orzekł jak w punkcie I sentencji.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 108§ 1kp.c. , z uwagi na to, że powód był zwolniony z kosztów to koszty ponosi Skarb Państwa.